DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

25 kwietnia | Nr. 4. | Rok 1930.

TREŚĆ:

SPRAWY EKSPLOATACYJNE.

PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w lutym 1930 r.

według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w lutym r. b. wykazał wogóle zmniejszenie, w związku z pogorszeniem się ogólnej konjunktury gospodarczej i przemysłowej i osiągnął zaledwie

11.064.774 osób,

co w porównaniu ze styczniem r. b. (12.276.304) daje zmniejszenie o 9,9%. Porównanie z lutym roku ubiegłego 1929-ego nie jest miarodajnem, bo w tym miesiącu, wskutek niebywałych mrozów i zamieci śnieżnych, ruch podróżnych był bardzo słaby i wyniósł zaledwie 9.734.111 osób, wobec czego luty roku bieżącego dał nawet zwiększenie o 12%.

Natomiast w stosunku do lutego 1928-ego (11,590.353) luty r. b. zamiast normalnego wzrostu wykazuje zmniejszenie przewozu podróżnych o 4,5%.

W lutym r. b. były uruchamiane w dalszym ciągu raz w tygodniu pociągi dodatkowe do Zakopanego, Krynicy, Wisły i Worochty dla podtrzymania ruchu turystycznego i sportowego.

Zaludnienie jednak powyższych pociągów było małe po części skutkiem braku śniegu.

Przeciętna regularność biegu pociągów pasażerskich w lutym r. b. wyniosła 97%.

W ruchu towarowym nastąpiło dalsze zmniejszenie się przewozów w związku z wspomnianym już wyżej pogorszeniem się konjunktury i zmniejszeniem produkcji przemysłowej. Przewiozły koleje wogóle w lutym

5. 073.784 tonn ładunków

co w porównaniu ze styczniem r. b. (6.795.680 tonn) wykazuje zmniejszenie o 25%, a nawet w porównaniu z lutym roku ubiegłego 1929, w którym wobec warunków atmosferycznych przewozy uległy wogóle zahamowaniu (5.768.929 tonn), luty roku bieżącego daje jeszcze zmniejszenie o 12%.

W stosunku zaś do lutego roku 1928-ego (6.731.042) luty roku bieżącego daje zmniejszenie przewozów o 25%.

Naładowano w lutym r. b. przy 24 dniach roboczych na stacjach linij normalnotorowych P. K. P., włącznie z w. m. Gdańskiem 325.360 wagonów, przyjęto od kolei zagranicznych wgonów ładownych 43.008, czyli razem przewieziono 368.368 wagonów ładownych.

W porównaniu ze styczniem r. b., (25 dni roboczych) naładunek własny zmniejszył się w lutym o 14,2%, a ogólny przewóz wagonów ładownych o 12,9%.

W porównaniu z lutym r. 1929, w którym pomimo mniejszej liczby dni roboczych (23) i nader ciężkich warunków ruchu wskutek niebywałych mrozów, zamieci śnieżnych i zamarźnięcia portów, naładunek własny wynosił 338.688 wag., przyjęcie od kolei zagranicznych 45.640 wag., a przewóz ogólny 384.328 wag. ładownych, — naładunek własny (w lutym r. b.) wykazuje również zmniejszenie o 3,9%, a ogólna praca o 4,2%.

Wreszcie z porównania z odpowiedniemi danemi za luty r. 1928 (24 dni roboczych), w którym przewozy uskuteczniały się w warunkach bardziej normalnych niż w lutym r. ub., w lutym r. b. zmniejszenie naładunku wynosi 21,6%, a pracy ogólnej — 21,5.

Naładunek najważniejszych ładunków masowych przedstawia się jak następuje (w wagonach 15 tonnowych).

Wykonano	Rok 1930 luty dni roboczych 24	Rok 1930 styczeń dni roboczych 25	Rok 1930 w lutym więcej + mniej — w procent.	1929 r. luty dni roboczych 23	W lutym 1930 r. więcej + mniej — do 1929 r.	1928 r. luty dni roboczych 24	W lutym 1930 r. więcej + mniej — do 1928 r.
A) Naładowano: *)							
Węgla	125.027	163.091	— 23,3	151.516	— 17,5	172.869	— 27,7
Drzewa	33.488	31.850	+ 5,1	33.740	— 0,8	56.057	— 40,3
Nawozów sztucznych . .	10.248	8.060	+ 27,1	8.792	+ 16,6	12.238	— 16,3
Materjałów budowlanych (opr. drzewnych) . . .	6.496	6.014	+ 8,0	4.396	+ 47,8	10.034	— 35,3
Rolniczych i aprowizacji .	29.204	39.370	— 25,8	29.484	— 1,0	31.088	— 6,1
Pozostałych ładunków . .	120.897	130.864	— 7,6	110.760	+ 9,2	132.907	— 9,0
Razem	325.360	379.223	— 14,2	338.688	— 3,9	415.193	— 21,6
B) Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych do Polski . .	13.132	13.175	— 0,3	17.192	— 23,6	18.241	— 28,0
Tranzytem przez Polskę .	29.876	30.442	— 1,9	28.448	+ 5,0	35.728	— 16,4
C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych. .	368.368	422.840	— 12,9	384.328	— 4,2	469.162	— 21,5

*) łącznie z naładunkiem na terenie wolnego miasta Gdańska.

Jak widać z powyższej tabeli zmniejszenie naładunku dotyczy prawie wszystkich ładunków i jedynie w porównaniu z styczniem r. b. naładunek drzewa, nawozów sztucznych i materjałów budowlanych wykazuje w lutym r. b. pewne zwiększenie.

Rozmiary naładunku węgla według Zagłębi oraz wywozu węgla według krajów przeznaczenia przedstawia poniższa tabela:

Naładowano wagonów 15-to tonnowych.

Zagłębia	1930 r. luty 24 dni roboczych	1930 r. styczeń 25 dni roboczych	1930 r. w lutym więcej + mniej — w %	1929 r. w lutym 23 dni roboczych	W lutym 1930 r. więcej + mniej — do 1929 r.	1928 r. w lutym 24 dni roboczych	Więcej + mniej — w lutym 1930 r. do 1928 r.
Górnośląskie.	92.715	116.932	— 22,3	106.016	— 12,6	127.455	— 27,3
Dąbrowskie	23.212	34.255	— 32,2	33.544	— 30,8	34.046	— 31,8
Krakowskie	9.100	11.904	— 23,6	11.956	— 23,9	11.368	— 20,0
Razem	125.027	163.091	— 23,3	151.516	— 17,5	172.869	— 27,7
Z tego naładowano na wywóz zagranicę:							
a) **przez:**							
Gdańsk. Gdynię i porty rzeczne . .	38.724	54.033	— 28,3	14.252	+ 171,7	28.391	+ 36,4
b) **do:**							
Węgier, Czechosłowacji, Austrji, Włoch. . . .	12.208	15.469	— 21,1	15.904	— 23,2	24.534	— 50,3
Rumunji	280	496	— 43,6	196	+ 42,9	551	— 49,2
Niemiec, Prus Wschodnich	4.732	6.696	— 29,3	10.808	— 56,2	4.611	+ 2,6
Rosji i Łotwy	672	930	— 27,8	1.036	— 35.1	232	+ 189,7
Razem . . .	56.616	77.624	— 27,1	42.196	+ 34,2	58.319	— 2.9

Naładunek węgla w lutym r. b. zmniejszył się w stosunku do stycznia r. b. o 23,3%, w stosunku do lutego r. ub. o 17,5%, a w stosunku do lutego r. 1928 o 27,7%. Największe ilościowe zmniejszenie wykazuje zagłębie Górnośląskie, procentowe zaś Dąbrowskie.

Wywóz węgla zagranicę zmniejszył się w stosunku do stycznia r. b. o 27,1% i w stosunku do lutego r. 1928 o 2,9%.

Zwiększenie w stosunku do lutego r. ub. wynoszące o 34,2%, nie może być brane w rachubę, jako wywołane wspomnianemi wyżej ciężkiemi warunkami atmosferycznemi w zimie r. ub. i zamarźnięciem portów. Największy ilościowy spadek wywozu węgla w lutym r. b. w porównaniu ze styczniem r. b. przypada na Gdańsk i Gdynię.

Norma naładunku węgla wynosiła w lutym r. b. dla wszystkich trzech zagłębi razem 8100 wag. 15 tonnowych na dzień roboczy, w rzeczywistości zaś przeciętny dzienny naładunek wyniósł zaledwie 4.465 wag. czyli 55,1% powyższej normy.

W poszczególnych zagłębiach naładunek węgla w dniu roboczym przedstawiał się w lutym r. b. jak następuje:

Zagłębie Górnośląskie przy normie 5982 wag. ładowało 3311 wag. mniej 44,7%,

Zagłębie Dąbrowskie przy normie 1602 wag. dałowało 829 wag. mniej 48,3%,

Zagłębie Krakowskie przy normie 516 wg. ładowało 325 wag. mniej 37,0%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni przedstawia się w lutym r. b. jak następuje:

PORTY	Rok 1930: luty 24 dni roboczych	Rok 1930: styczeń 25 dni roboczych	Rok 1930: w lutym więcej + mniej — w procentach	1929: luty 23 dni roboczych	W lutym 1930 więcej + mniej — do 1929	1928: w lutym dni roboczych 24	1930 r.: w lutym więcej + mniej — do 1928 r.
a) w wagonach 15 tonnowych:							
Gdańsk	26,872	36,748	— 26,9	14,131	+ 90,2	23,559	+ 14,1
Gdynia	14,530	16,936	— 14,2	3,630	+ 300,2	6,968	+ 109,4
Razem	41,402	53,684	— 22,9	17,761	+ 133,1	30,517	+ 35,7
b) w tonnach							
Gdańsk	403,084	551,214	— 26,9	211,963	+ 90,2	353,391	+ 14,1
Gdynia	217,950	254,045	— 14,2	54,456	+ 300,3	104,526	+ 109,4
Razem	621,034	805,259	— 22,9	266,419	+ 133,1	457.917	+ 35,7

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawiała się w lutym r. b. jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach:

Rodzaj ładunków	1930 r.: luty 24 dni roboczych	1930 r.: styczeń 25 dni roboczych	1930 r.: w lutym więcej + mniej — w %	
Wywóz.				
Węgiel	403,084	551,214	— 26,9	W r. 1928 analogiczne dane nie były prowadzone.
Zboże	15,439	27,565	— 44,0	
Cukier	11,975	22,810	— 47,5	
Drzewo	56,078	39,502	+ 42,0	
Cement	5,855	6,450	— 9,2	
Żelazo	620	740	— 16,2	
Produkty naftowe	4,328	4,417	— 2,0	
Inne ładunki	14,106	20,012	— 29,5	
Razem	511,485	672,710	— 24,0	
Przywóz.				
Ruda żelazna	16,837	31,091	— 45,9	
Złom	2,575	7,551	— 65,9	
Żelazo	250	301	— 17,0	
Nawozy sztuczne	25,078	11,995	+ 109,1	
Inne ładunki	15,265	17,619	— 13,4	
Razem	60,005	68,557	— 12,5	

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaj ładunków	1930 r. luty 24 dni roboczych	styczeń 25 dni roboczych	w lutym więcej + mniej — w %	
Wywóz				
Węgiel	217.950	254.045	— 14,2	W r. 1928 analogiczne dane nie były prowadzone
Cukier	10.761	13.060	— 17,6	
Inne ładunki	1.112	4.370	— 74,6	
Razem	229.823	271.475	— 15,3	
Przywóz				
Ruda	9.535	4.280	+122,8	
Złom	4.995	16.129	— 69,0	
Ryż	1.560	2.216	— 29,6	
Nawozy sztuczne	16.354	15.467	+ 5,73	
Inne ładunki	1.210	3.715	— 67,4	
Razem	33.654	41.807	— 19,5	

Z porównania danych tabel powyższych wynika, że w lutym r. b. wywóz i przywóz przez obydwa porty zmniejszył się w porównaniu ze styczniem r. b.: wywóz o 202,877 tonn, czyli o 21,5%, przywóz o 16,705 tonn, czyli o 15,1%.

Przy ogólnem zmniejszeniu się ruchu jedynie wywóz drzewa przez Gdańsk zwiększył się w lutym w porównaniu do stycznia o 42%.

W przywozie zaś zwiększył się przywóz rudy (przez Gdynię) o 122,8% oraz nawozów sztucznych (przez obydwa porty) o 51%.

Ogólny przywóz i wywóz ładunków z Polski i do Polski przez obydwa porty i przez wszystkie stacje graniczne w lutym r. b. przedstawia się jak następuje:

Rodzaj ładunków:	Rok 1930 luty dni roboczych 24	Rok 1930 styczeń dni roboczych 25	Rok 1930 w lutym więcej + mniej — w procent.	1929 luty dni roboczych 23	W lutym 1930 więcej + mniej — do 1929 r.	1928 luty dni roboczych 24	W lutym 1930 więcej + mniej — do 1928 r.
Przywóz							
Zboże	43	96	— 55.2	469	— 90,8	337	— 87,3
Mąka	6	2	+200,0	—	—100,0	25	— 76,0
Węgiel	364	636	— 42,8	1.299	— 72,0	822	— 55,7
Drzewo	233	171	+ 36,3	125	+ 86,4	159	+ 46,5
Bawełna	566	730	— 22,5	939	— 39,7	1,172	— 51,7
Materjały budowlane	751	564	+ 33,2	610	+ 23,1	1.132	— 33,7
Produkcja przemysłowa	7.437	6.742	+ 10,3	6.520	+ 14,1	9,651	— 23,0
Ruda żelazna	1.472	2.660	— 44,7	2.359	— 37,6	3.490	— 57,8
Pozostała aprowizacja	2.116	2.176	— 2,8	3.183	— 33,5	4.086	— 48,2
Inne ładunki	4.973	5.598	— 11,2	6.789	— 26,8	6.411	— 22,4
Razem	17.961	19.375	— 7,30	22.293	— 19.4	27,285	— 34,2

Rodzaj ładunków:	Rok 1930 luty dni roboczych 24	styczeń dni roboczych 25	w lutym więcej + mniej — w procent.	1929 luty dni roboczych 23	W lutym 1930 więcej + mniej — do 1929 r.	1928 luty dni roboczych 24	W lutym 1930 więcej + mniej — do 1928 r.
			Wywóz				
Zboże	3.633	5.380	— 32,5	1,683	+115,9	1,907	+ 90,5
Mąka	98	66	+ 48,5	21	+366,7	27	+263,0
Węgiel	53.248	70.968	— 25,0	37.606	+ 41,6	57.096	— 6,7
Drzewo	15.189	12.419	+ 22,3	11.417	+ 33,0	23.945	— 36,6
Bawełna	110	181	— 39,2	127	— 13,4	187	— 41,2
Materjały budowlane	1.196	1.208	+ 65,2	1.420	+ 40,6	2.452	— 18,6
Produkcja przemysłowa	8.101	7.204	+ 12,5	4.215	+ 92,2	8.619	— 6,0
Cukier	1.719	2.728	— 37,0	348	+394,0	282	+509,6
Pozostała aprowizacja	4.181	3.732	+ 12,0	2.920	+ 43,2	4.490	— 6,9
Inne ładunki	4.117	4.378	— 6,0	4.136	— 0,5	4.177	— 1,4
Razem	92.392	108.264	— 14,7	63.893	+ 44,6	103.182	— 10,5

Ogólny przywóz i wywóz również zmniejszył się: pierwszy w porównaniu ze styczniem r. b. o 7,3%, a w porównaniu z lutym r. 1928 o 34,2%, drugi w porównaniu do stycznia o 14,7%, w porównaniu zaś do lutego r. 1928 o 10,5%. Przy ogólnem zmniejszeniu się wywozu jednak wywóz drzewa, materjałów budowlanych, produkcji przemysłowej i środków żywnościowych nieco wzrósł.

Trudności w ruchu towarowym, któreby wpłynęły ujemnie na sprawność ruchu towarowego na P. K. P., w mies. lutym nie było.

Tabor parowozowy i wagonowy na dniu 1 lutego r. b. wynosił: parowozów 5324 w porównaniu z rokiem 1929 (5244) więcej o 1,5%. W naprawie było 17% parowozów co w porównaniu z rokiem ubiegłym (19,33%) daje polepszenie o 2,33%.

Wagonów osobowych — 10238, w porównaniu z rokiem 1929 (9992) więcej o 3,5%. W naprawie było 8,83%, w porównaniu z 13,18% roku ubiegłego wykzuje zmniejszenie o 4,35%.

Wagonów towarowych 158.949, w stosunku do roku ubiegłego (142.914) więcej o 11%. W naprawie było 3,94% wagonów, w porównaniu z rokiem ubiegłym (5,44%) mniej o 1,50%.

W związku ze znacznem zmniejszeniem się przewozów i brakiem zapotrzebowania odstawiono do rezerwy: krytych około 17.500, węglarek zgórą 28.000 i platform przeszło 3.500, a razem przeszło 49.000 wagonów.

W ciągu miesiąca lutego otrzymano z fabryk nowych parowozów 12, wagonów osobowych 12 i wagonów towarowych 295 sztuk.

Przebieg pociągów w lutym roku bieżącego wyniósł

w ruchu osobowym	4.888.677	poc. klm.
w ruchu towarowym	3.740.007	poc. klm.
Razem	8.628.684	poc. klm.

W porównaniu ze styczniem r. b. przebieg pociągów osobowych (5.456.595) zmniejszył się o 10,4% przebieg pociągów towarowych (4.379.646) zmniejszył się o 14,5%, ogólny przebieg o 12,3%.

W porównaniu zaś z lutym roku ubiegłego, w którym z przyczyn atmosferycznych ruch spadł nader silnie, przebieg pociągów osobowych (4.233.758) zwiększył się w lutym r. b. o 15%, przebieg pociągów towarowych (3.559.622) o 5,3% i ogólny przebieg pociągów zwiększył się o 11%.

W dziedzinie **taryfowej** zaznaczyła się w lutym r. b. intensywna działalność.

W dniu 1 lutego weszły w życie:

a) Dodatek III do Cz. I B i II taryfy zawierający liczne zmiany i uzupełnienia podyktowane bądź sytuacją gospodarczą, bądź względami redakcyjnemi tak pod względem postanowień taryfowych jak i taryf wyjątkowych i morskich;

b) taryfa polsko-rumuńsko-lewantyńska, ustalająca regulamin i taryfę dla przewozów pomiędzy stacjami P. K. P. a portami Lewantu (bliskiego wschodu) przez port w Constanzy;

c) nowe wydanie taryfy węglowej polsko-węgierskiej, ustalającej warunki przewozu węgla kamiennego i koksu, a odpowiadającej nowej taryfie polskiej i zawierającej rozszerzenie dotychczasowej taryfy.

Również z dniem 1 lutego zniesiono istniejące ograniczenia taryfowe na nowozbudowanej linji normalnotorowej Stojanów — Łuck, otwierając tę linję dla normalnej komunikacji według ogólnych zasad taryfowych.

W dniu 15 lutego wprowadzono w życie dodatek do taryfy polsko-rumuńskiej w zakresie taryf osobo-

wych, bagażowych i ekspresowych, stojący w związku z otwarciem nowego połączenia z Rumunją przez Jasieņów Polny — Stefanesti.

Wreszcie z dniem 24 lutego wprowadzono ważne zmiany w zakresie taryfy na przewóz niektórych płodów rolnych ze Wschodniej Małopolski.

Wpływy Polskich Kolei Państwowych w związku ze zmniejszeniem się przewozów, spadały również w dalszym ciągu i wynosiły w lutym r. b.:

z przewozu podróżnych	22.186.132 zł
„ „ bagażu i przesyłek ekspres.	1.170.795 „
„ „ towarów	64.307.658 „
różne uboczne	1.610.534 „
	89.275.119 zł

W porównaniu ze styczniem roku bieżącego (102.776.307) wpływy w lutym zmniejszyły się o 13,5%. W stosunku zaś do lutego roku ubiegłego 1929-go (79.836.609), w którym miał miejsce katastrofalny spadek ruchu i wpływów, w lutym roku bieżącego wpływy zwiększyły się zaledwie o 12%.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 50948. 23.IV.30. 8.000.